

NÄRINGSÅTERFÖRING SLUTER KRETSLOPPET

Flexibel spridning

Askans sprids med en skotare som har en öppen behållare monterad baktill. I bakkant på behållaren sitter en tallriksspridare som sprider ut askan bakåt och åt sidorna. Tallrikarna är ställbara så att man kan sprida cirka 10 meter åt vardera sida vid körning i gallringsskog och 20-25 meter vid spridning på hygge.

Södras näringsåterföring sluter kretsloppet. Genom att sprida bioaska i skogen återförs de näringsämnen som förts bort vid uttag av grot (grenar och toppar). Därmed säkras markens långsiktiga produktionsförmåga.

När man gör uttag ur skogen följer det med näringsämnen. Vid vanlig avverkning sker detta endast i liten utsträckning, då näringen till största del finns i grenarna och barren, som lämnas kvar på marken. Vid avverkning med uttag av grot följer det däremot med mera näring. Fortfarande är näringsläckaget litet, men för säkerhets skull har Södra bestämt sig för att återföra näring i form av bioaska vid uttag av grot.

Näringsåterföring får positiva effekter

Näringsåterföring med bioaska innebär att markens långsiktiga produktionsförmåga säkerställs. Den forskning som finns antyder att rätt utförd näringsåterföring ger en ökad tillväxt i skogen under en 10-årsperiod efter spridningen. På bördiga marker kan detta ge ett tillskott på 15 m³sk per hektar.

Bioaskan innehåller också en hel del kalcium och motverkar därmed försurningen i marken. Inom lantbruket kalkar man för att uppnå samma effekt. Behovet av detta inom skogsbruket är mindre, men på lång sikt måste försurningen motverkas för att säkerställa markens produktionsförmåga.

Kväve behöver däremot inte tillföras. På hyggen och

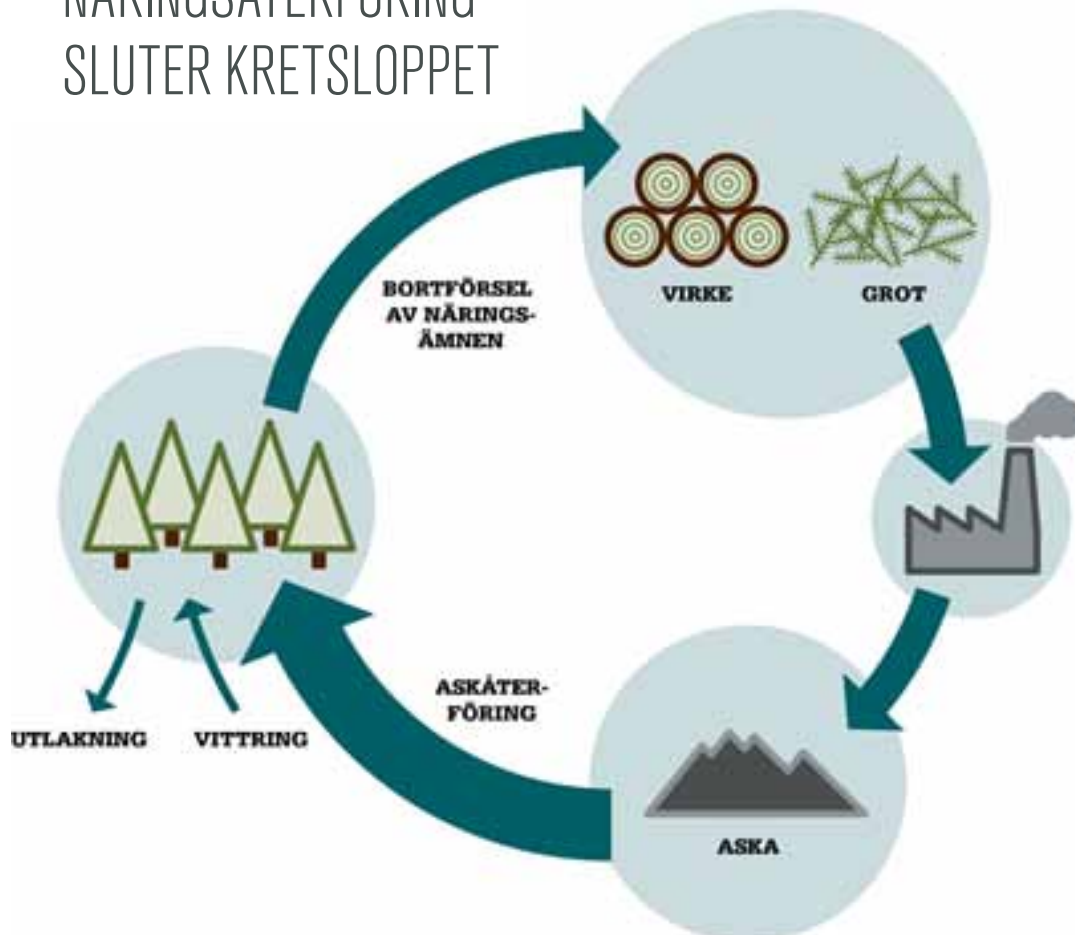
i plantskog finns det redan kväve i tillräcklig mängd. Marken får också ett regelbundet tillskott av kväve från atmosfären och genom nedbrytning av döda växter och djurdelar, samt genom kvävefixerande växter som tar upp kväve från luften. Sammantaget är detta ofta tillräckligt för att upprätthålla tillväxten i ung- och gallringsskogen.

Bioaska från ren skogsråvara

Södras bioaska kommer från värmeverk, massabruk och sågverk och har sitt ursprung i ren skogsråvara. Vid dagens virkesförädling är det främst cellulosan och andra kolväten i trädet som vi tillvaratar på olika sätt. Detta medför att en stor mängd av alla andra komponenter i trädet, däribland näringsämnena, finns kvar i bioaskan i koncentrerad form. Exempel på sådana ämnen är kalcium, fosfor, magnesium och kalium.

Rent praktiskt samlas askan upp från de pannor som industrin använder i sina processer. Askans kvalitetssäkras. Den uppfyller Skogsstyrelsens rekommenderade minimi- och maximihalter av ämnen i askprodukter avsedda för spridning i skog och mark.

NÄRINGSÅTERFÖRING SLUTER KRETSLOPPET

Innan askan sprids i skogen fuktas den, antingen med vatten eller genom att man blandar torr aska med redan fuktig aska. När vatten tillförs startar kemiska processer som gör askan mindre reaktiv. Den stabiliseras och löser sig långsammare, vilket är en fördel i skogen.

Fukten gör också att askan stelnar. Därför krossas och siktas den strax innan spridning. Det material som sprids är partiklar som är mellan en millimeter, upp till någon centimeter i storlek. Partiklarna är löst sammansatta och de flesta kan smulas sönder med fingrarna.

Lämpliga spridningsområden

Spridningsmängden är cirka fyra ton aska per hektar, vilket mer än väl räcker till för att kompensera näringsuttaget. Spridningen sker på samma fastighet där grot tagits ut. Däremot är det inte nödvändigt, och i en del fall inte heller lämpligt, att bioaskan sprids exakt på samma hygge. I många fall kan det vara lämpligare att sprida askan i ett gallringsbestånd där skogen redan är etablerad. På magrare marker, tallmarker, skördas sällan någon grot. Där finns det inte heller ett lika tydligt behov av näringsåterföring.

Södra avråder från spridning i bestånd med höga naturvärden (NS-bestånd). Markutnyttjandet i dessa bestånd är betydligt lägre än i produktionsbestånd, eftersom marken normalt sett inte kalavverkas och därför inte har samma behov av näringskompensation. Dessutom är det oklart hur naturvärdena påverkas av bioaskan.

Ingen påverkan på svamp och bär

Möjlighet till svamp- och bärplockning påverkas inte av näringsåterföring med bioaska. Det är dock lämpligt att avvakta med bär- eller svampplockning till efter första regnet efter spridning.

Spridningen är noga reglerad

Södra anmäler askåterföring till Skogsstyrelsen minst sex veckor innan spridning. Spridningen följer Skogsstyrelsens rekommendationer. Det innebär bland annat att aska inte sprids i eller intill sjöar, vattendrag, vattenförande vägdiken, våtmarker med höga natur- eller kulturvärden, reservat, tomtmark, annans mark eller väg.

120514. Södra Partner, TryckBildarna.

MED SÖDRA GÖR DU ALLTID EN GOD AFFÄR

I Södra växer vi tillsammans. Du får långsiktig ekonomisk avkastning, tillgång till hela vår kunskapsbank och möjligheter att påverka. Med oss gör du alltid en god affär.

Välkommen till Södras värld och till gemenskapen.

Telefon 0470-890 00
Besök vårt Skogsägarnät skog.sodra.com

